300 năm chùa Liên Phái: Tiếp nối đạo mạch từ Tổ sư Như Trừng Lân Giác

ISSN: 2734-9195 12:12 01/04/2026

Trải qua 300 năm, đạo mạch Liên Phái không ngừng được truyền đăng tục diệm, kế thừa và phát triển trong dòng chảy của Phật giáo dân tộc.

“*Tri ân bậc Tổ sư khai sơn, tiếp nối đạo mạch Liên Phái***”***.*

Sáng ngày 01 tháng 04 năm 2026 (14/02/Bính Ngọ), tại **chùa Liên Phái**, trang nghiêm tổ chức Lễ giỗ Tổ khai sáng và kỷ niệm 300 năm hình thành (1726-2026). Đây là sự kiện có ý nghĩa đặc biệt, đánh dấu hành trình ba thế kỷ truyền thừa và phát triển của một pháp phái Phật giáo tiêu biểu giữa lòng Thăng Long - Hà Nội.

Tham dự đại lễ có HT.Thích Thanh Nhiễu, Phó Chủ tịch thường trực HĐTS GHPGVN; HT.Thích Bảo Nghiêm - Phó Chủ tịch HĐTS, Trưởng ban Hoằng pháp T.Ư; TT.Thích Đức Thiện, Phó Chủ tịch kiêm Tổng thư ký HĐTS GHPGVN; HT.Thích Quảng Tùng, Phó Chủ tịch HĐTS, Trưởng ban Từ thiện Xã hội T.Ư; HT.Thích Thọ Lạc, Trưởng ban Văn hóa T.Ư GHPGVN. Đại diện chính quyền, có

Bà Trịnh Thị Thủy, Thứ trưởng Bộ VHTT & DL; Ông Vũ Hoài Bắc, Trưởng Ban Tôn giáo Chính phủ; ông Lê Minh Khánh, Phó Vụ trưởng Vụ DT & TG - Ban Tuyên giáo và Dân vận T.Ư.

Chư tôn đức Lãnh đạo **Giáo hội PGVN**; chư tôn đức tăng, ni BTS Phật giáo các tỉnh Hà Nội, Tuyên Quang, Cao Bằng... quý đại biểu khách mời - Lãnh đạo sở, ban, ngành các tỉnh Hà Nội, Cao Bằng, Tuyên Quang, lãnh đạo chính quyền địa phương... và đông đảo bà con phật tử thập phương cùng về dự.

Chùa Liên Phái được khai sáng vào năm 1726 bởi **Thiền sư Như Trừng Lân Giác** (Pháp hiệu Tổ Cứu Sinh) - một bậc danh tăng kiệt xuất của Phật giáo Việt Nam thời Hậu Lê.

Xuất thân trong hoàng tộc, từng giữ địa vị cao trong triều chính, nhưng với tuệ giác về lẽ vô thường, Ngài đã dứt khoát xuất gia, tìm cầu con đường giải thoát. Sau thời gian tham học và đắc pháp, Tổ sư trở về Thăng Long, trụ trì chùa Liên Hoa, sau đó khai sáng nên Liên Tông - Liên Phái, đặt nền móng cho một truyền thống tu học mang đậm bản sắc Phật giáo Việt Nam.

Dù trụ thế ngắn ngủi (37 năm), nhưng **đạo nghiệp** của Tổ đã trở thành nền tảng cho sự phát triển liên tục của Liên Phái suốt hơn ba thế kỷ.

Buổi lễ diễn ra trong không khí trang nghiêm, thanh tịnh với sự quang lâm chứng minh của chư tôn đức tăng ni, sự hiện diện của đại diện các cơ quan, ban ngành cùng đông đảo phật tử thập phương.

Các nghi lễ truyền thống được cử hành như: niệm Phật cầu gia bị, tụng kinh tưởng niệm, dâng hương tri ân chư vị Tổ sư, ôn lại hành trạng và đạo nghiệp của bậc khai sơn.

Hòa thượng Thích Gia Quang xúc động dâng lời tưởng niệm đức Tổ sư Như Trừng Lân Giác - Sơ Tổ Liên Tông - Liên Phát

Trong bài tưởng niệm tại buổi lễ, **Hòa thượng Thích Gia Quang**, trụ trì đời thứ 13 của chùa Liên Phái nhấn mạnh: *Tổ sư Như Trừng Lân Giác là bậc "lấy thân giáo làm pháp, lấy hành nguyện làm đạo", đã dung hợp hài hòa giữa thiền học nội chứng và lý tưởng Bồ-tát đạo, giữa xuất thế và nhập thế.*

Trong quá trình hoằng pháp, Tổ sư đã kiến lập và trùng tu nhiều danh lam cổ tự, đồng thời để lại hệ thống trước tác có giá trị như: Cứu sinh vương Bồ-tát thập đại nguyện, Ngũ giới quốc âm, Uy nghi quốc âm, Tỳ-ni nhật dụng lục... góp phần đưa Phật pháp đến gần hơn với đời sống quần chúng.

Tinh thần cốt lõi trong tư tưởng của Ngài là lý tưởng: *"Thượng cầu Phật đạo - Hạ hóa chúng sinh".*

Đây cũng chính là nền tảng để Liên Phái phát triển bền vững, lan tỏa từ Thăng Long ra các tỉnh Bắc Bộ, trở thành một trong những truyền thừa có ảnh hưởng trong Phật giáo Việt Nam.

Trải qua 300 năm, đạo mạch **Liên Phái** không ngừng được truyền đăng tục diệm, kế thừa và phát triển trong dòng chảy của Phật giáo dân tộc.

Lắng lòng tưởng niệm đức Tổ sư Như Trừng Lân Giác

Trong bối cảnh hiện đại, việc phát huy di sản của Tổ sư được xác định qua các phương diện:

+ Hoằng pháp gắn với đời sống xã hội

+ Đào tạo Tăng tài

+ Giữ gìn bản sắc văn hóa Phật giáo

+ Tham gia các hoạt động an sinh, thiện nguyện.

Đây không chỉ là trách nhiệm của hàng hậu học Liên Phái, mà còn là đóng góp thiết thực vào sự phát triển chung của Phật giáo Việt Nam đương đại.

Rất đông bà con phật tử thập phương về dự lễ

Lễ giỗ Tổ khai sáng và kỷ niệm 300 năm chùa Liên Phái là dịp để tri ân, nhìn lại và tiếp nối. Ba thế kỷ trôi qua, đạo phong của **Tổ sư Như Trừng Lân Giá**c vẫn còn vang vọng, trở thành nguồn cảm hứng cho các thế hệ tiếp bước trên con đường hoằng pháp lợi sinh.

Lược trích bài của Lãnh đạo UBND Phường Bạch Mai, mừng "Kỷ niệm 300 năm thành lập chùa Liên Phái".

"*Trên địa bàn phường Bạch Mai hiện có tổng số 13 di tích lịch sử - văn hóa, gồm: 05 chùa, 04 đình, 03 đền, 01 văn chỉ trong danh mục quản lý của UBND Thành phố và phường. Trong đó, chùa Liên Phái đã vinh dự được Nhà nước xếp*

hạng **Di tích lịch sử, kiến trúc nghệ thuật cấp Quốc gia** *rất sớm - từ năm 1962 theo Quyết định sô 313/VH/VP ngày 28/4/1962 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch (Chùa Liên Phái và Cụm Đình - Đền - Chùa Hai Bà Trưng thuộc quận Hai Bà Trưng cũ là 02 di tích được UBND thành phố Hà Nội xếp hạng cấp Quốc gia sớm nhất - đều trong năm 1962).*

Cách đây tròn 300 năm, vào năm Bảo Thái thứ 7 (1726) dưới triều vua Lê Dụ Tông, vị quan nội đạo tên là Trịnh Thập - tước hiệu Lân Giác Thượng Sĩ - đã từ bỏ vinh hoa phú quý, phát nguyện xuất gia và khai sơn phá thạch xây dựng nên ngôi chùa này. Với tầm nhìn của một bậc trí giả, Ngài đã lập ra dòng thiền Liên Tông (dòng hoa sên) - một trong những Thiền phái của Phật giáo Việt Nam thời hậu Lê (thế kỷ 17-18), mang đậm tinh thần nhập thế, găn bó mật thiết giữa đạo và đời. Đây đồng thời là trung tâm in khắc gỗ kinh Phật lớn nhất của giới Phật giáo Việt Nam.

Trải qua ba thế kỷ với bao thăng trầm, dẫu chịu sự ảnh hưởng của thời gian, của chiến tranh, chùa Liên Phái vẫn giữ được vẻ đẹp kiến trúc đặc sắc của các chùa cổ Bắc Bộ theo lối "Nội công ngoại quốc" thể hiện sự cân đối, uy nghiêm. Trong chùa có vườn tháp cổ, đặc biệt, có tháp cổ cửu phẩm Liên Hoa với kiến trúc xây cao 10 tầng, không chỉ là một tác phẩm kiến trúc cổ của nội đô, mà còn là biểu tượng của sự trang nghiêm, tinh tấn, là ngọn đăng tiêu soi sáng, giác ngộ phật tử. Bên cạnh đó, chùa còn có ngôi bảo tháp có chứa bài vị của Tổ Cứu sinh (Tháp Cứu sinh) hoàn toàn bằng đá xanh, cao 5 tầng (có niên đại gần 300 tuổi). Chùa còn lưu giữ nhiều di vật quý giá: Nhiều pho tượng cổ, các tấm bia đá cổ, hương án sơn son thếp vàng, hoành phi, câu đối cổ. Thời gian qua, chùa Liên Phái đã được quan tâm đầu tư, tu bổ tôn tạo nhiều đợt, trong đó: năm 2019 - 2021 triển khai và hoàn thành dự án mở rộng ngõ chùa Liên Phái (đoạn từ phố Bạch Mai đến cổng chùa) với mức đầu tư trên 73 tỷ đồng; năm 2023 - 2024 tu bổ tôn tạo di tích với mức đầu tư trên 8 tỷ đồng.

Chùa Liên Phái cũng đã có nhiều đóng góp tại địa bàn phường trong công tác an sinh xã hội; chùa là nhịp câu nối những tấm lòng vàng, những nhà hảo tâm tới những hoàn cảnh khó khăn cùng hàng trăm suất quà hằng năm được trao tặng, góp phần lan tỏa tinh thần tương thân tương ái trong lòng tăng ni phật tử và nhân dân.

Lê kỷ niệm 300 năm thành lập chùa Liên Phái là mốc lịch sử đánh dấu chặng đường dài phát triển, gắn liền với văn hóa tâm linh của chùa.

Nơi đây không chỉ là điểm sinh hoạt tôn giáo tôn nghiêm mà còn là địa chỉ đỏ về văn hóa, nơi gìn giữ truyền thống "Hộ quốc an dân" của Phật giáo Việt Nam. Lễ kỷ niệm này không chỉ để bày tỏ tấm lòng tri ân công đức của các bậc tiền nhân

mà còn là dịp để các thế hệ hậu duệ đúc kết và tiếp tục phát huy các giá trị văn hóa, đạo đức Phật giáo trong thời đại mới”.

Tin và ảnh: **Tịnh Như**